

РЕШЕНИЕ

№ 464

гр. Варна, 12.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Даниела Ил. Писарова

Членове: Светлана Т.а
Цветелина Г. Хекимова

при участието на секретаря Дарина Б. Баева
като разглежда докладваното от Даниела Ил. Писарова Въззивно гражданско дело № 20213100503073 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.259 от ГПК. Производството е образувано по въззивна жалба вх.№302049/12.11.2021г., подадена от **САРИС ЕООД, ЕИК 103837945**, представлявано от Б.Д.К., чрез адв.Ш. от ВАК срещу решение №262650/19.10.2021г., постановено по ГД №6448/2020г. на 31 състав на ВРС, с което съдът е уважил изцяло предявения от АГРО 20 ЕООД, ЕИК 204687558, иск като е осъдил въззивното дружество/ответник/ да заплати на ищеца **сумата от 15 800 лева**, представляващи останала незаплатена част от продажната цена за 61.6 тона листна маса от бял равнец по договор от 2019г., за която са издадени фактури №2/01.11.2019г. и №2/04.11.2019г., ведно със законната лихва от сезирането на съда на 16.06.2020г. до окончателното изплащане на сумата, на основание чл.327 ТЗ както и обезщетение за забавено изпълнение на парично задължение **в размер на 740 лева**, изчислено за периода от 02.11.2019г. до 12.03.2020г., на основание чл.294 ТЗ. С решението си съдът е уважил и насрещния иск на САРИС ЕООД срещу АГРО 20 ЕООД и осъдил последното да заплати на ответника сумата от 740 лева, представляващи платени без основание ведно със законна лихва от сезирането на съда 21.08.20г. до окончателното изплащане, на основание чл.59 ЗЗД. Съдът допуснал извършването на съдебно прихващане между присъдената сума от 740 лева обезщетение за забава и сумата от 720 лева по насрещния иск.

С жалбата се твърди, че решението на съда е неправилно и незаконосъобразно. Претендира се отмяната му ведно с отхвърляне изцяло на предявения иск. Претендират се и разносните за производството.

С жалбата се въвеждат твърдения, че ищецът, противно на разпределената доказателствена тежест, не е доказал реалното извършване на оспорената доставка. Твърди се, че ответникът е оспорил своевременно изискуемостта на плащането именно поради оспорване доставката на стоката. Твърди се, че на ответника не са доставяни процесните 61

тона бял равнец, че за това липсват каквито и да са относими доказателства при ищеца, а и последният не е твърдял конкретни дати на доставката. Всички твърдения по делото сочат, че на ответното дружество не е доставено нищо. Прави се довод, че съдът не е отчел възражението на ответника, че следва да се направи разграничение между доставката на суха маса бял равнец и доставката на листна маса от същото растение за извличане на етерично масло, което се прави до третия ден от събирането. Като основание за това се сочи и изготвената СТЕ и даденото там становище на вещото лице.

Въззивникът сочи, че съдът не следва да кредитира допълнителното заключение на ССЕ в частта, касаеща изписване на стоката на 01.11.19г. Твърди се в тази връзка, че двете заключения по счетоводната експертиза са направени въз основа на счетоводен компютърен продукт, а не въз основа на първични счетоводни документи. Освен това, вещото лице е посочило, че такива данни не са му предоставяни при първоначалното изготвяне на основното заключение, а едва при изготвяне на допълнителната ССЕ. Поддържа се, че и въз основана тези данни не се установява извършване на доставката и дори счетоводното отразяване на операцията при ищеца сочи на липса на доставка. Твърди се, че ищецът основава твърденията си на едностранно и нарочно създадени доказателства, които са създадени изцяло в негов интерес и при оспорването им не установяват релевантните факти. Твърди се, че фактурата, издадена от ищеца не е подписана от насрещната страна, а не е и електронна, за да не се нуждае от подпис. Твърди се, че по тази фактура няма извършени плащания в полза на ищеца. /ф. от 01.11.2019г./ Плащането по нея не е изискуемо поради липса на извършена доставка. Не се твърди и не се установява от ищеца, чиято е доказателствената тежест, че е извършил доставката и чрез трето лице, а съдът е основал решението си на предположение. Не се оспорва осчетоводяването на процесната фактура и ползването на данъчен кредит по нея като се твърди, че такова поведение съответства на изпълнение задължения по ЗСч. Соци се съдебна практика по този въпрос в решение по дело №60140/2016г. на ВКС, ГО, Първо отделение. Поради това въззивникът твърди, че било необходимо изясняване на въпроса кога и как е била издадена фактурата – преди, по време или след доставката. Твърди, че не оспорва договорка за бъдещо доставяне на бял равнец /през следващата реколта 2020г./, извършването на вноски по този договор, но оспорва изискуемостта на вземането за пълната цена на доставката, тъй като такава реално липсва. Въз основа на горното се поддържа, че искът е недоказан и неоснователен. Твърди се, че уговореното количество е било на цена от 30 800 лева, но тъй като не е доставено на ответника, се дължи дори връщане на платеното частично по сделката поради липса на основание за плащането му. Поради неоснователност на главния иск се поддържа неоснователност и на акцесорните искове.

В срока по чл.263 ГПК е постъпил **отговор** на въззивната жалба, подаден от АГРО 20 ЕООД, чрез адв.П.А. от АК –Добрич. В същия се твърди, че жалбата е неоснователна, а решението на съда – правилно и законосъобразно. Твърди се, че в жалбата се правят бланкетни твърдения, които не са подкрепени с факти и доказателства. Оспорват се твърденията на въззивника, че процесната сделка била фючърсна както че извършените плащания по нея представляват авансово заплатена част от цената. Ищецът не е доказал уговорката за предварително плащане на цена, а и да е налице такава, то тя ще е нищожна поради липса на изискуемата императивна писмена форма съгласно чл.334 ТЗ. Въззиваемата страна сочи постоянна практика на съдилищата във връзка с осчетоводяването на издадена фактура от купувача чрез вписването ☐ в дневниците за покупки, декларирането ☐ по ЗДДС и ползването на данъчен кредит по нея. Поддържа, че е извършил доставката и съобразно това е издадена процесната фактура. Въззивникът дължи цената на стоката едновременно с доставянето ☐, какъвто е принципът в търговските продажби. Издадените за сделката две фактури не променят обстоятелството, че сделката е изпълнена от ищеца и по нея се дължи обективизираната във фактурите цена. Претендира се отхвърляне на жалбата ведно с присъждане на сторените разноски.

В съдебно заседание пред въззивния съд пълномощникът на въззивника адв.Ш. поддържа жалбата. Не прави възражения по доклада.

Насрещната страна, редовно призована, се представлява от адв.П.А. от АК –Добрич, който оспорва жалбата и поддържа отговора по същата.

За да се произнесе по спора съдът съобрази, че производството е било образувано пред ВРС по иск на АГРО 20 ЕООД, представлявано от управителя П.Т. срещу САРИС ЕООД, представлявано от Б.К., за осъждане на ответното дружество да заплати на ищеца сумата от 15 800 лева, представляващи остатъчна незаплатена цена за извършена продажба и доставка на 61.6 тона листна маса от бял равнец, съгласно неформален договор от м.11.2019г., ведно с мораторна лихва за забавено изпълнение в размер на 740 лева, изчислена за периода от 02.11.2019г. до 12.03.2020г., за които суми е била издадена от ищеца фактура №2/01.11.2019г. Твърди се, че между страните е извършена устна уговорка за доставка на листна маса бял равнец, което количество било закупено от ответника и доставено нему през м.11.2019г., срещу задължение да бъде заплатена цена от 30 800 лева. Твърди се, че въз основа на тази доставка на 61.6 тона маса от билката, ищецът издал данъчна фактура №2/01.11.2019г. на стойност от 30 800 лева, която била връчена на ответника. Твърди се, че ищецът е изправна страна като се претендира разликата до уговорената продажна цена, след приспадане на заплатен от ответника аванс, както следва: на 12.11.2019г. Сарис ЕООД заплатил 10 000 лева, а на 28.02.20г. – допълнително 5 000 лева. Твърди се, че по този начин, ответното дружество е признало задължението по сделката като дължи остатъка от цената по същата. По отношение на обезщетението за забавено плащане се твърди, че сумата от 740 лева е изчислена по следния ред: 90 лева –обезщетение за периода от 02.11.2019г. до 12.11.2019г., когато е заплатен аванс; 600 лева обезщетение за периода от 13.11.2019г. до 28.02.2020г., когато е заплатен вторият аванс по сделката и 50 лева – за периода от 29.02.2020г. до 12.03.2020г. Претендира се обезщетение до тази дата с оглед разпоредбата на чл.6 от Закона за мерките и действията по време на извънредно положение. Общият размер на претенцията възлиза на сумата от 16 540 лева ведно със законна лихва от предявяване на исковете на 16.06.2020г. до окончателното изплащане на дълга.

В срока за отговор е постъпило становище на САРИС ЕООД, чрез упълномощената адв.Ш., за неоснователност на исковете. Основното възражение на страната е недължимост на сумата поради липса а осъществена доставка на листна маса бял равнец от ищеца на ответника. Твърди се, че осчетоводяването на процесната фактура за цената №2/2019г. е единствено в изпълнение на ЗСч. Не се оспорват извършените частични плащания, но се твърди, че същите се отнасят не до фактурата, сочена от ищеца, а до фактура №2/04.11.2019г., която е съставена за предварително плащане на уговорена доставка на 61.6 тона бял равнец, реколта юни –юли 2020г., т.е. за бъдеща доставка. Излага се, че и това количество не е доставено на ответника. Оспорва се въобще доставката на листната маса през м.11.2019г., тъй като беритбата е в много по-ранен период, а билката не би могла да служи за извличане на масло или ще е загубила качествата си. Твърди се, че сочената в исковата молба количество листна маса не е доставяно на ответника, за него не са съставяни никакви съпътстващи документи /за съхранение, транспорт и др./. Поддържа се твърдение за уговорка за бъдеща доставка през 2020г. и поради това заплащане на аванс по същата. Поради неосъществена доставка, цената не се дължи. Оспорва се и акцесорния иск.

Въз основа твърденията и възраженията на страните, събраните доказателства, ценени в съвкупност и по вътрешно убеждение, в пределите на въззивното производство, съдът намира за установено следното от фактическа и правна страна:

При преценка редовността на ВЖ съдът констатира, че същата е подадена от легитимирана страна, чрез упълномощен проц.представител, в преклузивния срок и при интерес от обжалването. На тези изисквания отговаря и отговорът на жалбата, подаден чрез особения представител на ответника.

Съгласно чл.269 ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността, а по допустимостта в обжалваната част; по отношение на правилността на решението съдът е обвързан от оплакванията в жалбата. Решението на първоинстанционния съд съдържа реквизитите по чл.236 ГПК и е действително, произнасянето съответства на предявените искания и правото на иск е надлежно упражнено, поради което производството и решението са допустими.

Решението е обжалвано изцяло с доводи за неправилност и незаконосъобразност на сторените от съда правни изводи.

Страните не правят нови или недопуснати от първата инстанция доказателствени искания. Не твърдят обстоятелства по чл.266, ал.3 ГПК и не се релевират допуснати от първата инстанция процесуални нарушения. Направените с въззивната жалба оплаквания за неправилност на правните изводи на съда са производни от въведени с жалбата оплаквания за нарушения на съда при обсъждане на събраните доказателства и доводи на страните.

При преценка непълнота/неточност/ на доклада съгласно чл.146, ал.2 ГПК, доколкото съдът не е указал за кои обстоятелства страните не сочат доказателства /при правилно разпределена док.тежест/, въззивният съд е дал възможност на страните да предприемат тези процесуални действия по посочване на относими за делото доказателства, които са пропуснали да извършат в първата инстанция поради неточност на доклада. Въз основа на горното, на страните са допуснати гласни доказателства, изслушани пред въззивната инстанция, за установяване на обстоятелствата по фактическото доставяне на стоката.

По делото са били приложени пред първата инстанция фактура №2/01.11.2019г., издадена от Агро 20 ЕООД, на стойност от 30 800 лева, за продажба на 61.6 тона бял равнец листна маса.

Представени са преводни нареждания за извършени от Сарис ЕООД по сметка на Агро 20 ЕООД парични преводи на сумата от 10 000 лева – на 12.11.2019г. и на сумата от 5 000 лева – на 28.02.2020г.

Ответникът е представил фактура №3/28.11.2019г., издадена от ищеца за заплащане на услуга с фадрома в размер на 3600 лева.

Не се спори, че ответникът е заплатил по ф.№3/2019г. в повече от дължимото 720 лева, представляващи ДДС, тъй като ищецът няма регистрация по ЗДДС. С тази сума първоинстанционният съд е извършил прихващане с насрещното вземане по исковата молба за мораторното обезщетение, начислено върху главницата.

В заключението по ССЕ /л.95 и сл./ вещото лице Станева е посочила, че в счетоводството на ищеца към края на м.10.19г. не е налично количеството бял равнец; 61.6 тона са заприходени на 01.11.2019г., продадено е, но не е отписано до края на м.11.2019г. Стоката е заприходена в счетоводството на Агро 20 с ДДС, по см.4531 –начислен ДДС за покупка. На вещото лице е бил представен протокол от 01.11.2019г. за продажба и доставка на количеството бял равнец от Агро 21 ЕООД на Агро 20 ЕООД, като доставката е извършена директно до обект на трето лице Сарис ЕООД. В протокола била посочена фактура №600/01.11.2019г. На вещото лице не се представени транспортни и др.документи за съхранение на количеството бял равнец. Не е установено заплащане на транспорт и др.услуги по доставката от ищеца. Фактура №2/2019г. е включена в дневника за покупки на ответника и участва при формиране на резултата по ЗДДС като ответникът е пражнил право на данъчен кредит. Отразяването □ в счетоводството на Сарис ЕООД е директно като разход, т.е. без заприхождаване на стоката. С допълнителното заключение на ССЕ /л.124/, вещото лице Станева сочи, въз основа на допълнително предоставени и разпечатки от електронен продукт на ищеца, че заведеното при ищеца количество бял равнец е на 01.11.2019г. по сметка 304, аналитичен признак 01- бял равнец, което количество от 61.6 тона е отписано на същата дата. В устните си обяснения вещото лице сочи, че когато стоката

се товари от един пункт и се разтоварва на друг, без да преминава през склад на ищеца, няма как да е заведено на една дата и отписано на друга дата. След допълнителна справка в.л. в протокола от 28.09.2021г. сочи, че ответникът е осчетоводил надлежно фактури №2/2019г. и фактура №3/2019г. като първата е с данъчна основа от 30 800 лева, а по втората 3 600 лева. Ползван е данъчен кредит и за двете фактури.

Съобразно СТЕ /л.99/, периодът на съхранение на листната маса е възможно от събирането на билката до късната есен на календарната година, през която е събрана. Преобладаващата част от производителите предават събраната реколта до третия ден.

От изслушанияте пред настоящата инстанция показания на допуснати на страните свидетели се установява, че фактическата търговска дейност /договаряне, плащане, доставка, теглене, косене и др./ за ищеца се извършват от бащата му, изслушан като свидетел П.Т.. Последният е и управител на друга фирма Агро 21 ЕООД, между която и ищеца е извършено предаване на количеството листна маса бял равнец въз основа на цитирания в ССЕ протокол от 01.11.2019г. Управителят на дружеството –ищец П.П. /син на свидетеля/ се занимавал единствено с разнасянето на документи, а фактически дейността се извършвала от П.. Тези обстоятелства се установяват и от показанията на свидетеля на въззивника. Двата свидетели се познават очевидно покрай съвместната дейност на дружествата, вкл. и Агро 21 ЕООД. Установява се, че Агро 21 с управител П. С.Т. разполага със склад в с.Плачидол, че той е отгледал и окосил белия равнец, съхранявал го е в собствената си база до продажбата. Установява се, че количеството 61.6 тона листна маса са превозени от с.Плачидол до с.Паскалево, които отстоят на 13-15 км. В тази връзка двете групи показания съвпадат изцяло. Свидетелят сам окосил и извършил доставката на листната маса в Паскалево, със собствен камион. Сам разтоварил количеството като се наложило да направи три курса в рамките на деня. Тегленето на стоката станало в присъствие на свидетеля на насрещната страна М.Б., в с.Плачидол. Съдът намира, че тези показания не се опровергават от показанията на изслушания свидетел на въззивника – св.Б.. Въпреки заинтересоваността на св.Т., съдът цени показанията му като съвпадащи с всички останали доказателства по делото.

Поради това приема, че от същите се установява извършване на доставката на листна маса равнец от ищеца на ответника на 01.11.2019г., чрез дружеството на свидетеля Агро 21 ЕООД, представлявано от П.Т.. Липсата на документи по превоза, натоварване и разтоварване на стоката се дължи на близките отношения между двете дружества Агро 20 и Агро 21. Начиная извършване на доставката съвпада със счетоводното □ отразяване при ищеца и изслушаната Съдебно -счетоводна експертиза като съответства на принципите в счетоводството – заприхождаването и отписването на стоката при ищеца на една и съща дата, липсата на документи за склад и транспорт е обосновано с доставката на стоката от трето лице П.Т. директно в базата на ответника в с.Паскалево, без престой в склад на ищеца. Извършването на доставката едва през м.11.2019г. не се опровергава от изслушаната СТЕ на вещото лице Б., която също сочи, че ползването на листната маса може да се извърши до късна есен на съответната календарна година. В този смисъл са и съвпадащите показания на двамата свидетели, вкл.св.Б.. Най-последно, осчетоводяването на издадената за доставката фактура при ответника, включването □ в дневника за покупки и ползването на данъчен кредит по същата, сочат на признание на ответника извършването на доставката. Заплащането на част от продажната цена от ответника до размера на половината от задължението, е също обстоятелство, което сочи приемане на доставката. Напротив, ответникът не е ангажирал доказателства за установяване твърдението, че договорът за продажба на белия равнец е сключен за бъдеща продажба – за реколтата от м.06 на следващата година. При липса на друго доказване, следва да се приеме общия принцип, съгласно който купувачът е длъжен да плати цената при предаване на стоката или на документите, които му дават право да я получи, освен ако е уговорено друго, съгласно чл.327 ТЗ. Аргумент за извършената реална доставка е и разпоредбата на чл.334 ТЗ,

съгласно която уговорка за предварително плащане на цената трябва да бъде дадена в писмена форма. Ответникът, сега въззивник, не е установил с допустимите доказателствени средства различна уговорка между страните както и сключване на фючърсна сделка – за бъдеща доставка на нова реколта бял равнец. Но дори при такава уговорка между страните, поради неспазване на императивната законова разпоредба на чл.334, същата би била нищожна. На това възражение се е позовал и ищеца по иска.

Въз основа на съвкупния анализ на всички събрани доказателства въззивният съд не достига до различни от направените от районния съд правни изводи. Поради изложеното решението му следва да бъде потвърдено.

С оглед крайния резултат по спора, разноски за въззивното производство се следват на въззиваемата страна в установения по делото размер от 1320 лева, на основание чл.78 ГПК. Направеното възражение за прекомерност съдът намира за неоснователно с оглед размера на иска и чл.7, ал.2, т.4 от Наредба №1/2004г. за МПРАВ и пар.2а от ДР на Наредбата. В изчисленото според интереса възнаграждение е начислен ДДС като изплатеното възнаграждение е в рамките на минималния размер.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №262650/19.10.2021г., постановено по ГД №6448/2020г. на ВРС, 31 състав в обжалваната част, в която съдът е осъдил САРИС ЕООД, ЕИК 103837945, представлявано от Б.Д.К., да заплати на АГРО 20 ЕООД, ЕИК 204687558, сумата от **15 800 лева**, представляващи останала незаплатена част от продажна цена за 61.6 тона листна маса бял равнец по неформален договор за продажба от 2019г., за което е издадена фактура №2/01.11.2019г., ведно със законната лихва от сезирането на съда на 16.06.2020г. до окончателното изплащане на сумата, на основание чл.327 ТЗ както и обезщетение за забавено изпълнение на парично задължение **в размер на 740 лева**, изчислено за периода от 02.11.2019г. до 12.03.2020г., на основание чл.294 ТЗ.

ОСЪЖДА САРИС ЕООД, ЕИК 103837945, представлявано от Б.Д.К., да заплати на АГРО 20 ЕООД, ЕИК 204687558, сумата от 1320 лева, представляващи адвокатско възнаграждение с включен ДДС, на основание чл.78, ал.1 ГПК.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване на основание чл.280, ал.3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____